

Byggnadsminnesförklaring av Slottsbiografen inom fastigheten
Fjärdingen 27:1, Uppsala stad och kommun

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m Slottsbiografen i Uppsala på fastigheten Fjärdingen 27:1 för byggnadsminne och meddelar enligt 3 kap 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter:

Skyddet omfattar hela husets exteriör samt interiören i biografdelen enligt den ritning (bilaga 2) som hör till beslutet.

1. Byggnaden får inte rivas, byggas om eller på annat sätt förändras till sitt yttre.

2. Ändringar eller ingrepp i biografdelens stomme eller rumsindelning får inte göras. Ingrepp får inte heller göras i äldre fast inredning såsom golv, vägghpanel, dörrar och fönster med karmar och foder, taklister, bemålade väggar och tak, glastaket i foajen, scenuppbbyggnaden samt biljetluckor.

3. Byggnadens yttre och biografdelens interiör skall underhållas med material och metoder som inte minskar byggnadens kulturhistoriska värde.

Länsstyrelsen och länsmuseet lämnar råd rörande underhållet av byggnaden.

Om särskilda skäl föreligger för ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföreskrifter, får länsstyrelsen lämna tillstånd härtill enligt 3 kap 14 § samma lag.

Redogörelse för ärendet

Kulturnämnden i Uppsala kommun väckte fråga om byggnadsminnesförklaring av Slottsbiografen i skrivelse till länsstyrelsen den 10 oktober 1991.

Uppsala kommuns kulturförvaltning har på uppdrag av länsstyrelsen dokumenterat biografen, varefter länsstyrelsen upprättade ett

1994-06-17

221-3136-94

förslag till skyddsföreskrifter som remitterades till ägarna, Upsala Fabriks- och Hantverksförening, Riksantikvarieämbetet, landsantikvarien/länsmuseet samt stadsbyggnadskontoret och kulturförvaltningen i Uppsala kommun för samråd. Från samtliga har inkommit yttranden som tillstyrker förslaget utan erinringar. Länsmuseet framhåller att de målade väggfälten ovan panelerna skall omfattas av skyddsföreskrifter. Dessa har kompletterats i enlighet med länsmuseets synpunkt. Ägarna har under hand lämnat sitt samtycke till detta.

Motivering

Efter ritningar av arkitekten Viktor Holmgren uppförde Upsala Fabriks- och Hantverksförening åren 1913-14 en nybyggnad innehållande bostäder, föreningslokaler och en biograflokal. Byggnaden, ett stenhus i fem våningar med putsade fasader, har en nationalromantisk karaktär med inslag av jugend. Bostäderna förlades i gatuhuset med föreningslokaler och biografen i en vinkelställd byggnadskropp in mot gården.

I ett hus som revs för att ge plats åt nybygget fanns Uppsala-biografen, vilken drevs av Hugo Plengiér, en av de stora förkämparna för filmkonst i landet. Plengiér fortsatte sin verksamhet i den nya biografen som fick namnet Slottsbiografen. Premiärvisningen ägde rum den 26 oktober 1914.

De första åren användes lokalen även för utställningsverksamhet och andra arrangemang, men efter hand tog filmvisningen helt överhand. Ljudfilmens krav på en bättre akustik medförde under 1930-talet vissa ändringar av salongen. Bänkinredningen byttes år 1937 för att tillgodose åskådarnas krav på bättre komfort. Därefter gjordes inga genomgripande ombyggnader fram till det sista spelåret 1991.

Slottsbiografen är en av landets bäst bevarade biograflokaler från stumfilmstiden. Från tiden före år 1915 finns endast två ytterligare med någorlunda väl intakta interiörer. Salongen och foajén i Slottsbiografen är rikt dekorerade, med till mycket stora delar bevarat ursprungligt måleri. Inredningen utgör ett hantverksmässigt och konstnärligt fint exempel på svensk dekorationsstil. Det är även värdefullt att Slottsbiografen fortsättningsvis avses att användas för filmvisning.

Enligt 3 kap 21 § samma lag gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

Detta beslut kan överklagas hos kammarrätten, se bilaga.

1994-06-17

221-3136-94

Detta beslut har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Wikström jämte ledamöterna Ingrid Andersson, Anders Ekström, Bror R Eriksson, Gunnar Hedberg, Leif Hällström, Ingvar Karlén, Börje Karlsson, Agneta Kyller, Stephen Pettersson samt tjänstgörande suppleanterna Lars-Olof Lindell, Irene Sridh, Lennart Sunnerholm och Stig Thorsell.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit länsrådet Henricsson, länsantikvarie Eklund, t f länsarkitekt Lundgren, länsassessor Gustafsson och förste antikvarie Karlsson, föredragande.

Jan-Erik Wikström

Jan Karlsson

Bilagor:

- Utdrag ur plankarta (bilaga 1)
- Plan över biografdelen (bilaga 2)
- Hur man överklagar (bilaga 3)

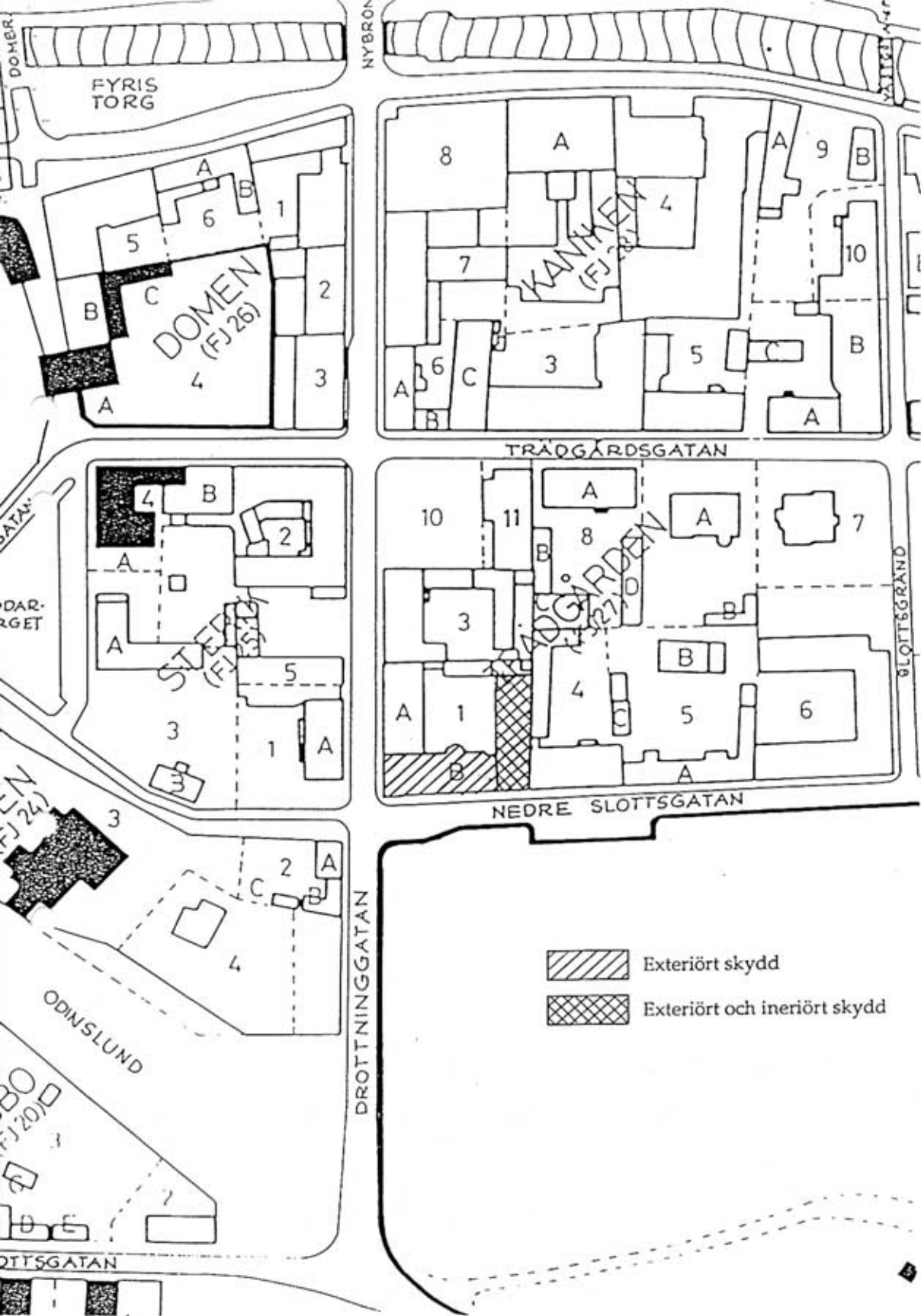
Sändlista:

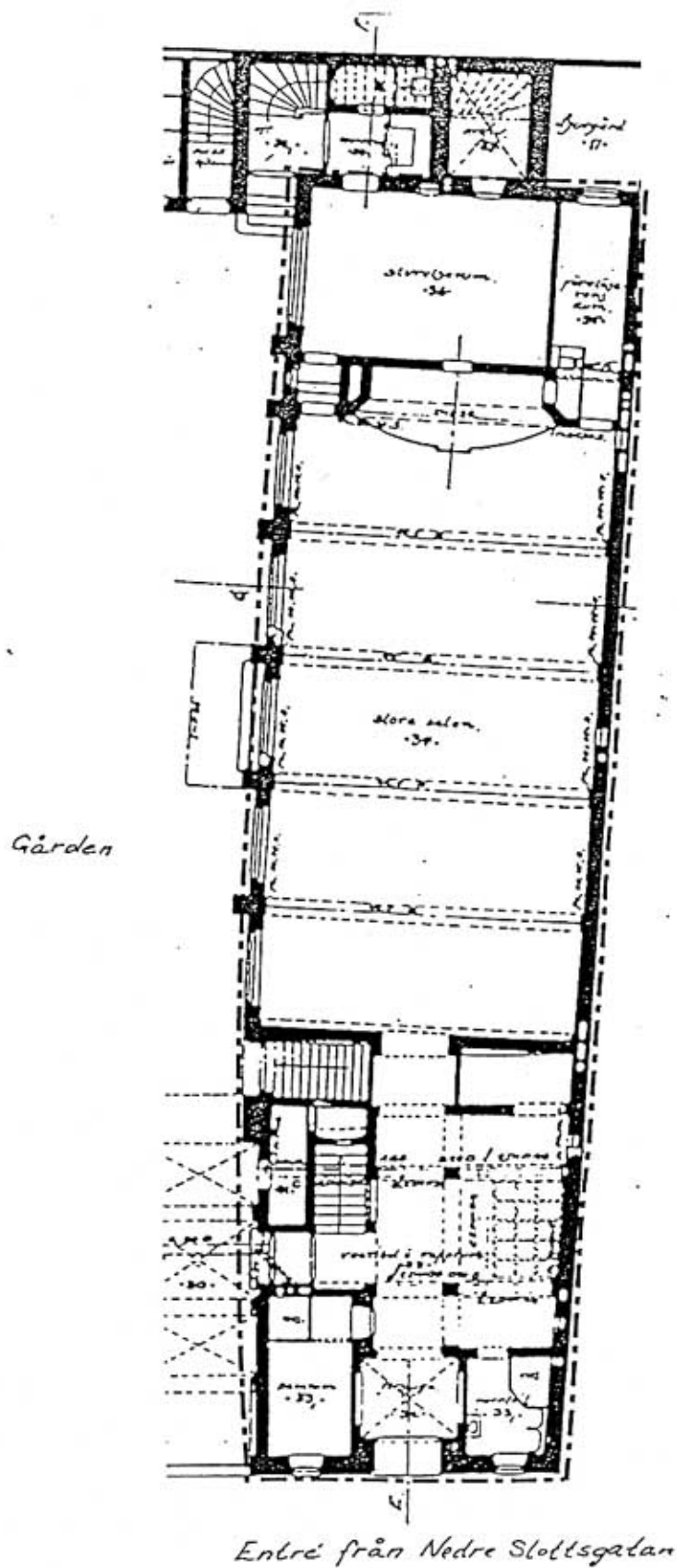
Riksantikvarieämbetet + DK

Kopia till:

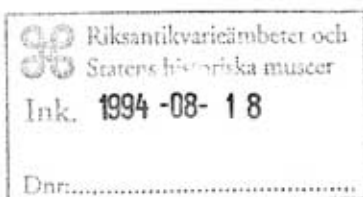
- Landsantikvarien/länsmuseet
- Inskrivningsmyndigheten vid Uppsala tingsrätt
- Överlantmästarmyndigheten
- Fastighetsbildningsmyndigheten
- Uppsala kommun/kulturförvaltningen
- Uppsala kommun/stadsbyggnadskontoret

Inom länsstyrelsen: akten

Entré från Nedre Slottsgatan

Länsstyrelsen förklarade den 17 juni 1994 Slottsbiografen inom fastigheten Fjordingen 27:1, Uppsala stad och kommun, som byggnadsminne enligt 3 kap 1 § lagen (SFS 1988:950) om kulturminnen m m.

Beslutet har vunnit laga kraft den 3 augusti 1994.

Enligt uppdrag

Irma Ileskog
Irma Ileskog

SÄNDLISTA

- / Riksantikvarieämbetet, byggnadsavdelningen
- Inskrivningsmyndigheten vid Uppsala tingsrätt
- Överlantmätdarmyndigheten
- Fastighetsbildningsmyndigheten
- Uppsala Fabriks- och Hantverksförening

Inom länsstyrelsen: pe + beslut

Postadress	Gatuadress	Telefon	Telex	Telefax	Postgiro
751 86 UPPSALA	Hamnesplanaden 3	018 - 17 50 00	76135 LSTCUPS S	018 - 17 50 31	3 51 73 - 4